

Käsillä, aivoilla ja sydämellä

- koulutetun hierojan eettiset ohjeet

Koulutettu hieroja noudattaa ammatillista toimintaansa sääteleviä lakeja ja asetuksia sekä tehtävänsä liittyviä sääntöjä, ohjeita ja sopimuksia. Koulutetun hierojan työskentelyn lähtökohdانا on ihmisarvon kunnioittaminen, vastuullinen toiminta sekä ammatillinen osaaminen.

1. Ihmisarvon kunnioitus

Koulutettu hieroja ymmärtää, että jokaisella ihmisellä on lähtökohdastaan ja asemastaan riippumatta yhtäläinen ja ainutkertainen ihmisarvo.

Koulutettu hieroja ymmärtää, että hänen on tärkeää kypsyä kohtaamaan ihmisten fyysinen ja psyykinen erilaisuus ja monimuotoisuus tiedostaen myös ne omat pelot, jotka vaikeuttavat erilaisuuden kohtaamista.

Koulutettu hieroja kunnioittaa asiakkaan yksityisyyttä, elämäkatsomusta, elämänarvoja ja hoitosuhteen luottamuksellisuutta.

Koulutettu hieroja ymmärtää, että fyysinen kosketus, vähäpukeisuus ja erilaisten seksipalvelujen markkinointi hieroja-nimikkeellä synnyttävät helposti vääriä mielikuvia koulutetun hierojan työkäytännöstä. Sen vuoksi hänen on oltava erityisen huolellinen, ettei hoitotilanne provosoi epäasiallisia seksuaalisia odotuksia tai käyttäytymismalleja asiakkaan ja hierojan välillä.

Koulutettu hieroja pyrkii asiakkaan kanssa yhteisymmärrykseen hoidon tavoitteista ilman johdattelua ja painostusta.

Koulutettu hieroja työskentelee oman ammattinsa asiantuntijana ja tunnustaa asiakkaan oman elämänsä asiantuntijana.

Koulutettu hieroja arvostaa asiakkaan yksilöllistä kokemusta ja kannustaa häntä ottamaan vastuuta omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

2. Vastuullisuus

Koulutettu hieroja ymmärtää, että hänen osaamisensa on rajallista sekä ammatti-ihmisenä että yksilönä, ja hän tiedostaa yhteistyön välttämättömyyden.

Koulutettu hieroja tiedostaa kokonaisvastuun, joka liittyy hierojan työskentelyyn itsenäisenä hoitoprosessin toteuttajana.

Koulutettu hieroja ymmärtää, että hänen toimintansa ensisijainen päämäärä on asiakkaan hyvä ja hyöty.

Koulutettu hieroja ymmärtää vaitiolovelvollisuuden merkityksen.

3. Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen

Koulutettu hieroja ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan. Koulutettu hieroja seuraa alansa kehitys-, tutkimus- ja julkaisutoimintaa.

Koulutettu hieroja tekee säännöllistä itsearviointia ammattitaitonsa vahvuuksista ja heikkouksista sekä työnsä vaikuttavuudesta jatkuvan opiskelun ja kouluttautumisen myötä.

Koulutettu hieroja tiedostaa työnsä eettiset kipupisteet, etsii vastauksia ja ratkaisuja niihin ja tukee avointa keskustelua hierojan työn eettisistä haasteista.

Koulutettu hieroja kehittää tietoisesti vuorovaikutus- ja yhteistyövalmiuksiaan.

Koulutettu hieroja ymmärtää, että omasta fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista ja sosiaalisista yhteyksistä huolehtiminen on osa laadukasta ammatillista toimintaa.

4. Ammatinharjoittaminen

Koulutettu hieroja arvostaa kollegansa ja muiden työyhteisön jäsenten ammattitaitoa eikä vaikeuta heidän työtään epälojalilla, asiattomalla arvostelulla.

Koulutettu hieroja noudattaa yrittäjyydessä eettisesti kestävästä toimintatapaa ja huolehtii toimintaan liittyvistä oikeudellisista, taloudellisista ja sosiaalisista vastuista ja lakisääteisistä velvoitteista.

Koulutettu hieroja perustaa markkinointinsa totuudenmukaiseen ja ammatilliseen osaamiseen.

Koulutettu hieroja perustaa toimintansa tutkimuksellisesti varmennettuun tai parhaaseen saatavilla olevaan tietoon.

Eettisten ohjeiden taustaa

Julkisuudessa nousee säännöllisin välein esiin tapauksia, joissa hieroja on kohdellut asiakastaan epäasiallisesti, jopa törkeästi. Seksipalvelujen kauppaaminen hierontana ja koulutustarjonnan paiminen ovat vielä lisänneet sekaannusta. Pääsääntöisesti kysymys on ollut ”villeistä” hierojista, mutta viime aikoina myös koulutettuja hieroja on epäilty asiattomasta toiminnasta. Eettisille ohjeille on mitä ilmeisin tilaus.

Koulutetun hierojan eettiset ohjeet -Käsillä, aivoilla ja sydämellä – on pitkällisen prosessin tulos. Ensimmäisen kerran eettistä keskustelua viritettiin Hieroja-lehdessä -95 julkaisemalla Martti Lindqvistin Hoitajan kymmenen käskyä. Samaan aikaan KHL:n hallitus aloitti keskustelun hierojien omasta etiikasta, arvoista, tavoitteista ja periaatteista.

Eettisyys on osa ammattitaitoa

Eettisyys on osa hierojan ammattitaitoa, hieronnan käytäntöä ja laatua. Hierojan työn ensisijainen päämäärä on asiakkaan hyvä ja hyöty. Sitä ei vähennä tieto siitä, että onnistumisen tunne työstä on kiinteästi yhteydessä asiakkaan tyytyväisyyteen. Korkea etiikka mahdollistaa laadukkaan työskentelyn ja tyytyväisen asiakkaan. Eettinen ohjeistus on yksi askel työmme eettisessä pohdinnassa.

Valtakunnallinen terveydenhuollon eettinen neuvottelukunta (ETENE) julkaisi vuoden 2000 lopussa terveydenhuollon ammattilaisen yhteiset eettiset periaatteet. Ohjeistus on yleisluontoinen eikä sellaisenaan kata hierojan työtä. Etiikan pitää olla omaa etiikkaa, omaksi koettua ja muotoiltua. Sitoutuminen yhteisiin periaatteisiin edellyttää yhteistä tavoitetta ja päämäärää. Ammattietiikka muodostuu vain oman työn ja sen osaamisen erityislaadun ymmärtämisestä.

Hierojan työhön liittyy monia erityispiirteitä. Iso osa hierojista työskentelee ammatinharjoittajina. Itsenäisessä työskentelyssä hierojan kokonaisvastuu hoitoprosessista korostuu. Muiden mielipiteiden kysyminen ongelmatilanteissa ei ole yhtä kätevää kuin moniammatillisessa työyhteisössä. Merkityksellisempää hierojalle kuin monelle muulle ammattiryhmälle on alastomuuden kohtaaminen. Fyysinen kosketus, vähäpukeisuus ja erilaisten seksipalvelujen markkinointi hierojan nimikkeellä synnyttävät helposti vääriä mielikuvia. Hierojan on oltava erityisen huolellinen, ettei hoitotilanne provosoi epäasiallisia seksuaalisia odotuksia tai käyttäytymismalleja asiakkaan ja hierojan välille.

Etiikkaa pohdittiin useissa kokoonpanoissa

Alusta asti oli selvää, että eettisten ohjeiden pohdinnan ja keskustelun tulee lähteä jäsenistöstä. Hierojan työn eettisten kipupisteiden selvittäminen aloitettiin opintopäivillä 1999 pastori Kai Henttonen johdolla. Henttonen korosti etiikan pohdinnassa erityisesti ryhmätyöskentelyn merkitystä. Jäsenistö nosti ammatin kipupisteistä esiin eritoten ammattitaidon ylläpitämisen, omasta hyvinvoinnista huolehtimisen ja seksuaalisten mielikuvien välttämisen hierojan työssä.

Ryhmätöiden tulokset koottiin muistioksi. Muistion laatimisessa käytettiin apuna myös ETENE:n, muiden Suomessa toimivien terveydenhuollon ammattiryhmien sekä AMTY:n (American Massage Therapy Association) julkaisemia eettisiä ohjeita. AMTY on vuonna 1943 Amerikassa perustettu hierojayhdistys, jossa on yli 46 000 jäsentä 31 maasta.

Muistio annettiin eettisen toimikunnan käsiteltäväksi. Toimikuntaan kutsuttiin pastori Kai Henttonen, hieronnan opettaja Tuija Mäkelä sekä koulutetut hierojat Tuula Lindén, Anneli Suhonen-Laakso ja Martti Lahikainen. Toimikunta kokoontui tammikuussa 2002 ja teki esityksen KHL:n hallitukselle ohjeiden sisällöstä.

Käsillä, aivoilla ja sydämellä –hierojan eettiset ohjeet kuvaavat hierojan työn tämänhetkistä tilaa eettisestä näkökulmasta. Toivon, että tämä ohjeistus antaa meille kaikille välineitä pohtiessamme ammattietiikkaamme ja kehittäessämme työtämme terveydenhuollon ammattilaisena.